

Χρiστός Άνέστη

Τὸ Γαλαξειδί

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ
ΓΕΩΡ. Ε. ΘΩΜΑΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ
Συνδέσμου-
Ἐφημερίδας
Καραϊσκού 111
ΤΗΛΕΦ. 4123.528
ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ

Γραφεία Ἐφημερίδας Ἀθηνῶν
Ἀκαδημίας 61 τηλ. 36.20.328

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΓΑΛΑΞΕΙΔΙΩΤΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΓΑΛΑΞΕΙΔΙΩΤΩΝ

ΕΤΟΣ 35ον

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1982

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 384

Ἐπὶ τῶν γεγονότων

ΟΙ ΕΡΓΑΣΙΕΣ γιὰ τὴν ἀνακαίνιση τοῦ ἱστορικοῦ Παραναγωγείου τοῦ Γαλαξειδίου προχωροῦν. Καὶ ἡ στέγη του, πού, πολὺ ὀρθά, κρίθηκε ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐπισκευαστεῖ στὴν πρώτη φάση τοῦ ὅλου ἔργου ἐλπίζεται ὅτι σύντομα θὰ τὸ προσιτατεῖ με ἀσφάλεια. Ἐκεῖνα πού ἀπομένουν νὰ γίνουν ἀκόμα, ὡς τὸ τέλος, εἶναι, βέβαια, πολλὰ καὶ θὰ ἀπαιτήσουν, ἀνάλογα, καὶ προσπάθειες καὶ χρόνο. Ἀλλὰ ἔγινε ἡ ἀρχὴ καὶ μπορεῖ κανεὶς νὰ αἰσιοδοξεῖ, ὅτι ἡ φτιάσομε καὶ στὸ τέρμα, ἂν διατηρηθεῖ ἡ διάθεση πού ἐπικρατεῖ σήμερα. Τὸ εὐχόμαστε!

ΟΠΩΣ γράφουμε σὲ ἄλλη στήλη μας, ἡ πατρίδα ἀπόκτησε πάλι, ὑστερα ἀπὸ τόσα χρόνια, πού τῆς ἔλειπε καὶ ἀσθανόταν ἀπόλυτα τὴν ἀνάγκη του, γιὰ τὴν παλιότερα εἶχε πλήρη ἐπάρκεια στὸν τομέα αὐτό, ἀποκτησε, λοιπὸν, δικὴ της φαρμακεῖο. Πόσο με γάλο ἦταν τὸ κενό, πού κάλυψε τὸ νέο ἀπόκτημα τοῦ τόπου, φάνηκε ἀπὸ τὰ ἐγκαίνια τῆς λειτουργίας του, πού συγκέντρωσαν ὅλους σχεδὸν τοὺς συμπολίτες, γυναῖκες καὶ ἄντρες, πού θέλησαν μὲ τὴν παρουσία τους νὰ τιμήσουν τὸ γεγονός. Ὅλες οἱ εὐχὲς γιὰ εὐδοκίμηση συνοδεύουν τὴ νεαρὴ γαλαξειδικιώτισσα ἐπισημόνωση, πού ἔδωσε τὸ νέο φαρμακεῖο καὶ τὴν ἐξαιρετικὴ οἰκονομίᾳ της, πού, μὲ τὴν ζηλευτὴ συνοχὴ καὶ ἀλληλεγγύη τῶν μελῶν της, φτάνει, σταθερά, στοὺς ἀξιοπρόσχετους στόχους της.

ΤΑ ΕΡΓΑ διαμορφώσεως τῆς πολυπαθῆς πλατείας τοῦ Χιρόλακκα φαίνεται πῶς ὁδεύουν, ἐπατέλους, πρὸς τὴν ὀριστικὴν τελεσίωσή τους. Ἐκουν τῶρα διαμορφωθεῖ, σ' ὅλη τὴν περιμέτρὸ τῆς, πλατεία, τὰ κράσπεδά της, ἔχουν τοποθετηθεῖ στύλοι τοῦ ἠλεκτροφωτισμοῦ γιὰ ἔναν ἱκανοποιητικὸ φωτισμὸ τῆς, ἀκόμα καὶ λάκκοι γύρω της, μὲ δονδρύλλια, πού θὰ τὴν καλλω-

πίσουν, ὅταν ἀναπνευσθοῦν. Μένει τῶρα νὰ γίνῃ ὁ κύριος, ἐσωτερικός, χώρος τῆς πλατείας, πού δὲν εἶναι μικρὸς καὶ ὅτι ἄλλο προβλέπεται γιὰ τὴν συμπλήρωσή του ἀπὸ τὸ σχέδιο τῆς ἀνακατασκευῆς, πού ἐλπίζομε, δὲ, τούτῃ τῇ φορᾷ, θὰ κατασκευαστοῦν κι αὐτὰ χωρὶς ἄλλες μακροχρόνιες διακοπές, ὥστε ἡ μεγάλη πλατεία νὰ θρεῖ τὴν τελικὴ συγχρονιστικὴ μορφή της, μιὰ καὶ πηγαίνουμε σύντομα καὶ σὲ δημοτικοκοινοτικὲς ἐκλογές! Ἐν τῇ μεταξύ, ὡς δείχνουμε, ἀπὸ τῶρα, προσοχὴ σὲ μερικὲς λεπτομέρειες, ὅπως ἡ περιποίηση τῶν λακκῶν τῶν φυτωρίων τῆς πλατείας, κυκλικὰ, πού εἶναι γεμάτοι ἀπὸ καλὴ κι μπετόν, ὅχι καὶ τόσο ὠφέλιμο γιὰ τὴν ἀνάπτυξή τους καὶ λίγο πότισμά τους στὴν τωρινὴ φάση, πού φαίνεται πῶς τὸ περιμένουμε μόνο ἀπὸ τὴ βροχὴ τοῦ καλοῦ Θεοῦ. Εἶναι μερικὰ πράγματα αὐτονόητα, πού, ὅταν δὲν γίνονται, δημιουργοῦν, αὐτομάτα, δυσάρεστες ἀπορίες στὸ διαβάτη.

ΣΕ ἈΛΛΕΣ στήλες μας δημοσιεύεται ἐμπειροπαιγμένη μελέτῃ νέων συμπολιτῶν, εἰδικῶν ἐπιστημόνων ἤδη ἡ τελειόφοιτων ἀρμόδιων Πανεπιστημιακῶν σχολῶν, σχετικά μὲ τὴν ἐνδεχόμενη δυσμενέει ἐπιπτώσεις ἀπὸ ρυπαντὴ τῆς θαλάσσης τοῦ λιμένα Γαλαξειδίου, μὲ ἀφορμὴ τὴν χρησιμοποίησή του ὡς ἀγκυροβόλιου παροπλισμένων πλοίων καὶ τὴς δυνατότητες ἐλέγχου τῆς ρυπάνσεως αὐτῆς. Ἡ μελέτῃ εἶναι διαφωτιστικὴ, ἐμπνέεται ἀπὸ τὸ ζωηρὸ ἐνδιαφέρον τῶν νέων συμπολιτῶν γιὰ τὸ μέλλον τῆς γενέτειρας καὶ πρέπει νὰ ἐλκύσει τὴν προσοχὴ καὶ νὰ μελετηθεῖ ἀπὸ τὴς ἀρμόδιες τοπικὲς ἀρχές, σὲ ὅποιες τὸ Ὑπουργεῖο Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας ἔχει ἀναθέσει τὴν μερίμνα καὶ τὴν εὐθύνη γιὰ τὴν ἀποτροπὴ τῆς ρυπάνσεως τῆς θαλάσσης ἀπὸ τὰ ἀγκυροβόλια μὲνα πλοία, πού θὰ ἔχει καὶ ἄμεσες καὶ ἔμμεσες δυσμενέει συνέπειες γιὰ τὸν τόπο.

ΠΡΟΠΗΡΩΜΕΣ ΒΙΒΛΙΟΥ ΕΥΘ. ΓΟΥΡΓΟΥΡΗ

	ἄρχ.		
Ἰωάννης Τρίγκαλας	2.500	Ὁλγα Χριστοπούλου	2.500
Παναγιώτης Στέφος	2.500	Μαρία Ἀγγουρά	2.500
Ἄννα Παπαδημητρίου	2.500	Νίκ. Σώου - Σιδηρόπουλος	2.500
Πέτρος Κλαδάκης	2.500	Γεώργιος Καντιάνης	2.500
Ἰωάννης Μουράτ-γλου	2.500	Ἀνδριανὸς Σταμάτουζας καὶ	
Βασίλειος Παπαθανασόπουλος		Ἰωάννα Λιζιάνου	2.500
Ὑπόλοιπον	1.500	Ἀσπασία Βαργάμη	2.500
Τάσος Ζήσιμος	5.000	Σπύρος Ἀναστασίου	2.500
Εὐθύμιος Μαμαρέλης ὑπόλοι-		Ἀν. Α. Μιχόπουλος	2.500
πον	1.000	Ἀναστάσιος Λεσιώτου ἔναντι	1.500
Ἀθ. Ἀγγελῆς ἔναντι	1.000	Τάκης Σαρλῆς	2.500
Λούλα Πηγαίου	2.500	Χρυσούλα Ἀρβανίτου	2.500
Ἰλίας Μιχαλόπουλος	2.500	Ἀθανάσιος Κούτρας	2.500
Ἀλέκος Γρίβας ἔναντι	1.000	Εὐθύμιος Γουργουρῆς	2.500
Κων. Βλάμης	2.500	Ἐλένη Δόγκα ἔναντι	1.500
Εὐγενία Πετραντζῆ	2.500	Εὐθύμιος Τζιγγουρῆς	2.500
Δημήτριος Λεβαντῆς	5.000	Ἀναστάσιος Τζιγγουρῆς ἔναντι	
		10 ἀντιτύπων τοῦ βιβλίου	10.000

Τὸ καυτὸ θέμα

ΤΟ ΓΑΛΑΞΕΙΔΙ ΚΑΙ ΤΑ ΔΕΞΑΜΕΝΟΠΛΟΙΑ

Τὴν 2.3.82 τὸ Ὑπουργεῖο Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, ἀπαντῶντας στὸ ὑπόμνημα τοῦ Συνδ. Γαλαξειδίου γιὰ τὸν χαρακτηρισμὸ τοῦ ὅρου τοῦ Γαλαξειδίου σὰν ἀγκυροβόλιο παροπλισμένων πλοίων, μεταξύ ἄλλων, ἀνέφερε, ὅτι δὲν ὑπάρχει πρόβλημα ρύπανσης τοῦ ὅρου ἀπὸ τὰ μὴ εὐρισκόμενα σὲ λειτουργία ἀδεια δεξαμενόπλοια.

Μὲ ἀφορμὴ τὸ παραπάνω γεγονός διατυπώσαμε τὴς ἀντιλήψεις μας ὑπεύθυνα, σχετικά μὲ τὴν ρύπανση πού εἶναι δυνατόν — ἡ ὅχι — νὰ προκαλοῦν τὰ ἀναφερόμενα πλοία. Ἄν ρίξουμε μιὰ ματιὰ στὸν χάρτη, βλέπουμε ὅτι ὁ ὅρος τοῦ Γαλαξειδίου εἶναι ἕνα μέρος τοῦ μεγαλύτερου Κρισαίου Κόλπου, μέρος τοῦ ὁποίου εἶναι καὶ ὁ παρακείμενος ὅρος τῆς Ἰτέας. Ἡδὴ ἐδῶ καὶ χρόνια, ὁ ὅρος τῆς Ἰτέας φιλοξενεῖ ἀρκετὰ (πολὺ μεγαλύτερα καὶ σὲ πληθὺς καὶ σὲ χωρητικότητά ἀπὸ τὰ προβλεπόμενα γιὰ τὸ Γαλαξειδί) δεξαμενόπλοια ἐνὸς πολὺ κοντὰ στὸν ὅρο τοῦ Γαλαξειδίου βρίσκονται τὰ μεταλλεῖα βωξίτου.

Τὰ φορητὰ πλοία πού φτάνουν ἀδεια γιὰ νὰ φορτωθῶν βωξίτη, ἀδειαζοῦν τὰ ἀποτρίμματα τους πού εἶναι μέχρι τότε γεμάτα θάλασσα, στὴν θαλάσσια περιοχὴ τοῦ Κρισαίου. Ἄν στὰ παραπάνω προσθε-σοῦμε τὰ διάφορα ἀπόβλητα ἐπιχειρήσεων καὶ οἰκίων πού καταλήγουν στὴν θάλασσα, βλέπουμε ὅτι ἡ θαλάσσια φυσικὴ ἰσορροπία εἶναι ἥδη διαταραγμένη στὴν περιοχή τοῦ Κρισαίου καὶ φυσικὰ ὁ ὅρος τοῦ Γαλαξειδίου δὲν ἔμεινε ἀμέτοχος, αὐτῆς τῆς διατάραξης. Πρέπει ἀκόμη νὰ σημειώσουμε ὅτι ἡ ἀνανέωση τῶν ὑδάτων στὴν περιοχή εἶναι ἀρκετὰ δύσκολη, γιὰ τὴν πρόκειται γιὰ κλειστὸ κόλπο, πού βλέπει σὲ κλειστὴ καὶ αἰσθητὰ ρυπανόμενη θάλασσα, (Κορινθιακὴς) ἐνὸς ὁ παρακείμενος στὸν Κρισαῖο κόλπος ἔχει σχεδὸν νεκρωθεῖ ἀπὸ τὴν δραστηριότητα τῆς ΠΕΣΙΝΕ. Στὸν εὐρισκόμενο στὸ βάθος τοῦ Κρισαίου, μικρὸ καὶ κλειστὸ ὅρο τοῦ Γαλαξειδίου, αὐτὲς οἱ ἀρνητικὲς γιὰ περίπτωση ρύπανση, γεωφυσικὲς συνθήκες μειωτοποιοῦνται.

Προκαλεῖται ὅμως πράγματι αἰσθητὴ ρύπανση ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντα πλοία; Αἰσθητικὴ ρύπανση σίγουρα ναι. Ἀλλὰ τούτο δὲν ἔχει βιολογικὲς προεκτάσεις. Σίγουρη ἐπίσης εἶναι ἡ ρύπανση τοῦ νεροῦ μὲ ἰχθυοτοξικὰ μέταλλα ἀπὸ τὴν σκουριὰ τῶν πλοίων, μὲ μακροπρόθεσμες ἐπιπτώσεις. Ἐπερὶ ὧντας τέλος τὰ ἀπόβλητα τῶν ἐργαζομένων στὰ πλοία, ἀσφαλές-μαστε μὲ τὰ ὑπόλοιπα καὶ σποσώ-ρότερα ἀπόβλητα πού δημιουργεῖ ἡ παρουσία τῶν παραπάνω πλοίων. Τὰ ἐν λόγω δεξαμενό-πλοια χρειάζονται φωτισμὸ τοιαύ-τιστον 10 ὥρες τὴν ἡμέρα καὶ τὸ λιγώτερο πού θὰ χρειασθοῦν θὰ εἶναι 8 ὥρες τὸ καλοκαίρι. Ἐὰν γιὰ αὐτὸ τὸν λόγο χρησιμοποιεῖ-θεῖ ἡ μηχανὴ Ντίζελ ἀσφαλές, καταναλώνει ἀνὰ ὥραν καὶ ἀνὰ πραγματικὸ ἵππο ἰπποδυναμίας τῆς 155 GR. CASS — OILL (κατὰ μέσο ὁρο γιὰ τὴν ἐξαρτάται καὶ ἀπὸ τὰ εἰδικὰ χαρακτηριστικὰ λειτουργίας τῆς μηχανῆς). Ἐτοί-ῃ συνολικὴ καταναλῶση GASS — OILL τὴν ἡμέρα ἀπὸ τὰ 11 ἥδη ὑπάρχοντα πλοία ξεπερνᾷ τὸν 1,5 τόνο. Πάντα μὲ τὴν προϋπόθεση ὅτι λειτουργεῖ μόνον ἡ μηχανὴ

Ντίζελ ἀσφαλές» καὶ μόνο γι' αὐτὲς τὶς ὥρες.

Ὑπάρχει ἄραγε ἔλεγχος γιὰ τὴν σωστὴ συντήρηση καὶ λειτουργία αὐτῶν τῶν μηχανῶν;

Ὑπάρχει ἐγγύηση ὅτι δὲν χρησιμοποιεῖται ἡ ἠλεκτρομηχανὴ γιὰ νὰ γίνετα συντήρηση τοῦ πλοίου;

Γιὰ τὴν ἀντίθετη περίπτωση, ἡ ὑγρασία πού χαρακτηρίζει τὸν τόπο μας ἐξ αἰτίας τῆς θάλασσας καὶ τοῦ δάσους οἱ ψηλὲς θερμοκρασίες τοῦ καλοκαιριοῦ καὶ τὰ βουτὰ πού κλείνουν τὸν κόλπο τουλάχιστον ἀπὸ Β.Δ., θὰ συντελέ-σων στὸ νὰ γίνετα δυσάρεστη ἡ ὑπαρξὴ τῶν πλοίων καὶ λόγω τῶν καυσαερίων τους. Νὰ μὴν ξεχνᾶμε πόσο λίγο ἀπέχουν τὰ πλοία ἀπὸ τὰ σπῆτια τοῦ Γαλαξειδίου. Ἐνδεικτικὰ ἀναφερόμεθα ὅτι ἡ κατὰ μέσο ὁρο, ὅγκου περιεκτικότη-τα καυσαερίων, μηχανῶν ἐσωτερικῆς καύσεως (ὅπως εἶναι οἱ περισσότερες μηχανεὲς Ντίζελ ἀσφα-λείας) σὲ κανονικὲς συνθήκες λει-τουργίας εἶναι:

CO2 9%
CO 4%
Υδρογονάνθρακες 0,5%
Ἀλδεϋδες 0,004%
Οξείδια Ἀζώτου 0,06%
Οξείδια θείου 0,006%

Καὶ περνᾶμε στὸ ζήτημα τῆς ρύπανσης τοῦ νεροῦ πού ἀποτελεῖ καὶ τὸ κύριο πρόβλημα.

Ὁ καθηγητὴς τοῦ Πολυτεχνείου Γ.Β. Κυριακόπουλος ἀναφέρει ὅτι ἡ ἀπόχυση στὴν θάλασσα τοῦ ἔρματος τῶν πλοίων, ἔχει σὰν ἀποτέλεσμα τὴν ρύπανση τῆς θάλασσας μὲ τὸ 0,4% τοῦ συνολικὰ με-ταφερομένου πετρελαίου.

Αὐτὸ σημαίνει ὅτι ἐὰν ἔνα δε-ξαμενόπλοιο χωρητικότητος 50.000 τόνων ξεπλύνει τὰ ἀμπάρια του, θὰ χυθῶν στὴν θάλασσα 200 τόνους πετρελαίου (πὺ οἱ ἐπιπτώ-σεις τους διαφοροποιοῦνται ἀνάλογα καὶ μὲ τὸ εἶδος πετρελαίου πού μετέφερε τὸ πλοίο). Ἐνδει-κτικὰ ἀναφέρουμε τὰ ἀποτελέσμα-τα τῆς ρύπανσης τῆς θαλάσσης, ἀπὸ πετρελαίο.

— Καταστροφὴ πλாகτόν.

— Οἱ ὑδρογονάνθρακες καταστρέφουν τὴν πανίδα καὶ χλωρίδα καὶ κησιστὸν ἐνίστει καρκινογόνους καὶ φορεῖς μικροβίων ἐνσπο-μεινάντες ἰσχυροὺς θαλασσίους οργανισμοὺς.

— Ἐπιπλέον στὴν ἐπιφάνεια καὶ δὲν ἀφαιρῶνται ἀπὸ τὰ βακτήρια τῆς θαλάσσης.

— Ὅταν τὰ ἀπόβλητα περιέ-χουν νιτρικά ἢ φωσφορικά ἄλατα ἀποτελοῦν θρεπτικὲς οὐσίες γιὰ τὰ φύκα τὰ ὁποῖα ἀναπτύσσονται ταχέως ἀποστερώντας τὸ ὕδωρ τοῦ νεροῦ. Τὰ ἀποτελέσματα εἶναι, ὅτι πολλοὶ ἀνώτεροι ὄργανισ-μοὶ φθίνουν ἐνὸς ὑπεραναιτισσόν-ται ἄλλοι ὄργανισμοί, μεταξύ τῶν ὁποίων πολλοὶ παθογόνοι.

Ὅταν ἡ συγκέντρωση τῶν ὀρ-γανισμῶν εἶναι μικρὴ, τὰ ἀερόβια μικρόβια παράγουν διοξειδίου τοῦ θείου, σὲ μεγάλῃ δὲ συγκέντρωση ὀργανισμῶν, τὰ ἀναερόβια μικρό-βια παράγουν ὑδρόθειο.

— Ἰδιαίτερη δὲ σημασία ἔ-χουν, τὰ προϊόντα δευτερογενοῦς ἀποικοδομήσεως τῶν πετρελαίοει-δῶν στὴν θάλασσα. Μετὰ ἀπὸ ἕνα χρονικὸ διάστημα, δηλαδὴ, ἀπὸ τὴν ρύπανση μὲ πετρελαίο, θὰ ἐμφανισθοῦν σὲ ἀκτὲς πίσεις ἐνὸς εἶναι δυνατόν νὰ δημιουργηθοῦν (ΣΥΝΕΧΕΙΑ στή σελ. 2)

Ἡ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΤΟΥ ΕΥΘ. ΓΟΥΡΓΟΥΡΗ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΗΣ ΟΜΙΛΙΑΣ ΜΙΧΑΗΛ Δ. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

(Ἀπὸ τὸ προηγούμενο φύλλο)

Μὲ μεγάλη προσοχὴ φαίνεται ὅτι συντάσσονται τὰ «Ἡμερολόγια» τῶν καρδιῶν, ὅπως τουλάχιστον διαπιστώνεται ἀπὸ σχετικὰ διδλῖα ἐνὸς πολυτιμὲς πληροφορίες γιὰ θέματα οἰκονομικῆς φύσεως συνά-γονται ἀπὸ λογιστικὰ «Κατάστι-χα».

Μὲ τὶς ἐγγραφεὲς τῶν «Ἡμερο-λογίων», πού διακρίνονται γιὰ τὴν σαφήνεια, τὴν περιεκτικότητά καὶ τὴν παραστατικότητά τῶν παρα-τηρήσεων, «γίνεται αἰσθητὸς ὁ συ-νεχὴς σκληρὸς μόχθος καὶ ὁ διαρκῆς κίνδυνος — τὸ δίπτυχο αὐτὸ, πού ἐχαρακτήριζε τὸ ναυτικὸ ἐπάγ-γελμα κατ' ἐξοχὴν στὰ ἱστοφόρα πλοῖα.

Ὁ Εὐθ. Γουργουρῆς ἐμελέτησε καὶ κατέγραψε στὸ ἔργο του (μὲ παραθέσει ἀποσπασμάτων) τέσσε-ρα «Ἡμερολόγια», πού εἶχε τὴν τύχη νὰ ἀνεῦρη. Κι εἶναι στὰ ἀ-ποσπάσματα αὐτὰ χαρακτηριστι-κὴ ὅχι μόνον ἡ διαφορά τοῦ προ-σωπικοῦ ὕψους τῶν καπετάνιων, ἀλλὰ καὶ μιὰ κλιμάκωσις ἀπὸ τὸν δηλωδέστερο καὶ ἐλλειπτικὸ πρό-πο ἐκφράσεως στὸ πολυαίτερο «Ἡμερολόγιο» τοῦ 1835 — 1836 ὡς τὸν συνθετώτερο καὶ περισσό-τερο καθαρῶντα λόγο (καὶ παρὰ τὴν χρῆσι ξενικῶν ναυτικῶν λέξε-ων) στὸ νεώτερο τοῦ 1882 — 1886.

Ἀπὸ τὰ δύο «Κατάστιχα», πού ἔχουν διασωθῇ, συγκεντρώνονται ἐν-διαφέροντα στοιχεῖα γιὰ εἰσπρά-ξεις καὶ πληρωμῆς, γιὰ τὴν γενικώ-τερα διαχείρισι τῶν καρδιῶν, πού ἀποτελεῖ λεπτὸ ὅσο καὶ σοβαρὸ θέ-μα ἰδίως στὴν περίπτωσι συμπολι-οκτασίας, κοινοπραξίας ἢ ἐταιρεί-ας, καὶ πού ἐπιτρέπει σήμερα τὴν διαπίστωσι (μὲ βάσι τὰ τελικὰ ἐκ-καθαριστικὰ σημειώματα) ἱκανῶν κερδῶν, πού δικαιολογοῦν καὶ τὴν ὅλη οἰκονομικὴ ἀνάπτυξί καὶ πολι-τιστικὴ ἀύθησι τῆς περιοχῆς στὸν 10^ο αἰῶνα.

Σημειῶν ἐνδεικτικὰ ὅτι δύο τα-ξίδια (Μάρτιος — Ὀκτώβριος 1877) τοῦ ἱστοφόρου «Ἀλτάνου» ἀπὸ τὴν Μαύρη Θάλασσα στὴν Ἀγγλία καὶ στὸν Πειραιᾶ ἀφῆ-σαν καθαρὸ κέρδος 11563 χρυσὸ φράγκα, δηλαδὴ 13291 δραχμές, πού ἰσοδυναμοῦσαν μὲ τὴν ἀξία ἐ-νὸς πλοίου (τύπου μπρικιοῦ) 200 τόνων.

Δὲν πρέπει δέβαινα νὰ γίνῃ δεκτὸ ὅτι τὰ ταξίδια τῶν ἱστοφόρων τοῦ Γαλαξειδίου ἦταν πάντα τόσο κε-ροφόρα: ἡ μνεῖα ἄλλωστε ναυα-γίων καὶ ἡ ἀπώλεια ἀνθρωπίνων ὀ-πάρξεων (πὺ ἀναφέρονται ἀπὸ τὸν Εὐθ. Γουργουρῆ σὲ εἰδικὸ κε-φάλαιο τῆς ἐργασίας του) ἐπιθε-βαιώνουν τὸν ἀγῶνα τῶν ναυτικῶν στὴν ἀντιμετώπισι τοῦ ὕγρου στοι-χείου, τὶς θυσίες τους. Κι ἂν ὅμως θεωρηθοῦν ὡς πολὺ περιορισμένα τὰ ἀγῶνα ταξίδια, πάλι δὲν εἶναι δυνατόν νὰ παραγνωρισθοῦν ἡ ἀ-γωνία τῶν πληρωμάτων, οἱ καημοὶ τους κατὰ τὰ μακρινὰ ταξίδια (πὺ κάποτε κρατοῦσαν χρόνια), ὅποτε ἡ ἀπεραντοσύνη τοῦ οὐρα-νοῦ καὶ τῆς θαλάσσης τοὺς ἐνέπνεε σὲ στίχους περιπαθείς, πού ὀρι-σκονται καταχωρισμένοι στὰ περι-θώρια τῶν λογιστικῶν «Καταστί-χων», ὅπως οἱ ἀκόλουθοι:

Ἄραγε θ' ἀξιώθῃ, φῶς μου, νὰ (σ' ἀπολαύσω

καὶ μέσα εἰς τὸ στήθος σου τοὺς (πόνους μου νὰ κλαῖω;)
Τὰ Γαλαξειδιώτικα καρδιῶνα ἐκί-νοῦντο στὰ κυριότερα λιμάνια τοῦ Εὐξεινίου, τῆς Μεσογείου, τῆς Εὐ-ρώπης, τῆς Ἀφρικῆς καὶ ἔφθαναν ὡς τὴν Ἀμερικὴ καὶ τὸν Παναμά. Τὰ συνηθέστερα φορτία τους ἦταν σιτάρη ἀπὸ τὴν Ἀσία καὶ τὴν Ρου-μανία, πετρέλαιο ἀπὸ τὰ βόρεια μέρη τῆς Μ. Ἀσίας, θηραϊκὴ γῆ ἀπὸ τὴν Σαντορίνη, κεραμίδια ἀπὸ τὴν Γαλλία, θειάφι ἀπὸ τὴν Ἰτα-λία, ἔλεια ἀπὸ τὴν Ρουμανία ἢ τὴν Τεργέστη, κάρβουνο ἀπὸ τὴν Ἀγγλία, σταφίδα ἀπὸ τὴν Κρήτη καὶ τὸν Μοριά, πλάκες ἀπὸ τὴν Μάλτα.

Ἡ μεταφορῶν ἐμπορευμάτων γίνονταν ἢ μὲ «ναῦλο», δηλαδὴ μὲ ἀμοιβὴ διακινήσεως ξένου φορτίου, ἢ μὲ «συρμαγιά», δηλαδὴ μὲ ἀγο-ρὰ τοῦ φορτίου ἀπὸ τὸν καραβοκύ-πολι, πού τὸ μεταπωλοῦσε, εἰποῦ ὅ-τι πῆρχε ζήτησις, ὥστε νὰ εἰσπράτ-τεται μεγαλύτερο κέρδος. «Ναῦ-λος» καὶ «συρμαγιά» πληρωνόντανε μὲ χρυσὰ συνθήως, ἀλλὰ καὶ ἀρ-γυρὰ, νομισματὰ ἀνάλογα πρὸς τὴν χώρα, ὅπου ἀνῆκε τὸ λιμάνι, στὸ ὁποῖο ναυλωνότανε τὸ καρβῆ-νι ἢ γίνονταν οἱ ἀγοραπωλησίες τῆς «συρμαγιάς». Καὶ τὰ χρήματα — ἐπειδὴ οἱ Τράπεζες ἢ τὰ Ταχυ-δρομεῖα δὲν ἀποδέχονταν τὴν ἀπο-στολὴ χρυσοῦ μὲ ἐπιταγές — ἀπο-θηκεύονταν στὰ ἱστοφόρα, μέσα σὲ «ζεμπιλία», μὲ δλοὺς φυσικὰ τοὺς κινδύνους ἐνδεχομένης ἀπώλειας.

Γιὰ τὶς «ναυλώσεις» καὶ τὶς «συρμαγίες» ὑπῆρχαν οἱ λεγόμε-ναι «σπεντιδόροι», ναυλομεσίται ἢ πράκτορες: σὲ ὀρισμένα μάλιστα λιμάνια (ὅπως στὴν Κωνσταντινού-κπλη, τὴν Μασσαλία, τὸ Λιβόρνο, τὴν Τεργέστη, τὸν Πειραιᾶ) τὸ ἐ-πάγγελμα τοῦ «σπεντιδόρου» ἀ-σκοῦσαν γυνστοὶ Γαλαξειδιώται.

Γιὰ τὴν μελέτῃ τῶν οἰκονομικῶν συνθηκῶν, πού ἐπικρατοῦσαν σὲς περιπτώσεις τῶν «ναυλῶν» ἢ τῆς «συρμαγιάς», οἱ πηγὲς περιορίζον-ται στὸ ὕλικὸ τοῦ Συμβολαιογρα-φικοῦ Ἀρχείου τοῦ Γαλαξειδίου, ἐπειδὴ τὰ ἔγγραφα, πού θὰ ὑπῆρ-χαν δέβαινα στὴν κατοχὴ τῶν διαφό-ρων καραβοκυραίων, καταστρέφον-ταν ἀπὸ τοὺς ἰδίους, ὅταν ἐξεπλη-ρώνοντο οἱ ὅροι τῶν συμβάσεων.

Ὅπως δὴποτε καὶ ἀπὸ τὰ (δλί-γα σχετικῶς) «ναυλοσύμφωνα» πού ἔχουν διασωθῇ (τῆς περιόδου 1837 — 1883), συνάγονται χρήσιμες πληροφορίες γιὰ τὸ ὕλικὸ πού με-τεφέρετο μὲ τὰ Γαλαξειδιώτικα κα-ρδιῶνα, γιὰ τὴν ἀξία τοῦ ὕλικου αὐτοῦ ἢ τὴν τιμὴν τοῦ ναυλοῦ, γιὰ τὸν τρόπο πληρωμῆς τῶν διαφορῶν κάθε φορὰ ἀφελῶν, γιὰ τὶς ἐνδε-χόμενες χρονοντρίβες («σταλίες» ἢ «κοντρασταλίες»), πού πάντοτε προβλέποντο, καὶ γιὰ κάθε ἄλ-λο στοιχεῖο (ὅπως πωλήσεις καὶ μεταπωλήσεις τοῦ ὕλικου, κλπ.), ὥστε νὰ ἐπιτρέπεται ἡ διαμόρφω-σις μιᾶς ἱκανοποιητικῆς εἰκόνας τοῦ ἐφαρμοζομένου δικαίου, στὸν ναυτι-κὸ τομέα κατὰ τὸν 10^ο αἰῶνα.

Συναφῆ εἶναι καὶ τὰ ἔγγραφα (συνθήως συμβολαιογραφικὲς πρά-ξεις), πού ἀναφέρονται στὴν πρό-σληψι τῶν πληρωμάτων (Ἐλλήνων ἢ ξένων), στὸν ἀριθμὸ τῶν ναυτι-κῶν κατὰ εἶδος καρδιῶν, στὴν εἰ-δικὴ ἐργασία τοῦ καθενὸς, στὴν μνηνία ἢ κατ' ἀποκοπὴ ἀμοιβῇ (ΣΥΝΕΧΕΙΑ στή σελ. 4)

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

Στις 13 Φεβρουαρίου 1982 στον Ι. Ναό 'Αγίου 'Ιωάννου Προδρόμου, βαπτίστηκε το άγοράκι του κ. 'Οδυσσέα 'Ηλιοπούλου και έλαβε το όνομα Γεώργιος. 'Ανάδοχος ο κ. Νικόλαος Μοσχολαΐδης.

Στις 19 'Απριλίου 1982 στον ίδιο Ι. Ναό βαπτίστηκε το άγοράκι του κ. Βασιλείου Θεοδωρακάκου και έλαβε το όνομα 'Ιωάννης. 'Ανάδοχος ο κ. 'Ηλίας Κ. Φαρασούνης.

Να ζήσουν τα νεοφώτιστα

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

'Η συμπολίτισσα δ. 'Ελίνα 'Αργυροπούλου, Φαρμακοποιός και ο κ. 'Ιωάννης Παρασκευαΐδης, 'Ιατρός έδωσαν άμοιβαία υπόσχεση γάμου.

Θερμότητα συγχαρητήρια

ΓΑΜΟΙ

Στον Ι. Ναό 'Αγ. 'Ιωάν-

νου, στο Γαλαξείδι, έγιναν οι γάμοι του συμπολίτη κ. Γεωργίου Τσελέ με τη δ. Μαρίνα Γαλιούρη.

Θερμότητα συγχαρητήρια

ΘΑΝΑΤΟΙ

'Απεβίωσε στο Κέηπ - Τάουν, της Νότιας 'Αφρικής, ο συμπολίτης Νικόλαος Στρω. Μπασιός.

'Απεβίωσε στον Πειραιά και κηδεύθηκε στο Γαλαξείδι ή συμπολίτισσα 'Ελευθερία Π. Μάλλιου.

'Απεβίωσε στην 'Αθήνα και κηδεύθηκε στο Γαλαξείδι ή συμπολίτισσα Εύαγγελία Ι. Γιακουμάκη.

'Απεβίωσε και κηδεύθηκε στην 'Αθήνα ο 'Ιωάννης Εύαγγελίδης, σύζυγος της συμπολίτισσας 'Ελένης το γένος Κ. Μαλαματιανού.

Τους οικείους συλλυπούμαστε

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΙ

Γρηγόριος Σωτηρόπουλος 1982
Σταμάτης Σταματοπούλος 1982
Χρήστος Μωραΐτης 1977, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84
Νικόλαος Τσούνας 1982
Νικόλαος Μπαγουλίδης διαφορά 1981
δρχ. 200

'Ηλίας Παλαΐδης 1982
Οίκογ. Νικόλαος Τσαταλός 1981
Σπύρος Κορώνης 1982
Παρασκευή 'Ανδρεοπούλου 1982
'Ηλίας Θεοχάρης 1982
Μαρία Σκουρλέτου 1982

Παρασκευάς Μπουρδής 1981
Παντελής Χονδρομυλάκης 1982
Βασίλειος Χονδρομυλάκης 1982
Ζαφείριος Σωκράτης 1981, 82
'Αθανάσιος Θεοχάρης 1981
Νάνα Ζαγοριανίτου 1982

Κρέων Τσεροβίλης 1982
'Ανδρέας 'Ανδρεοπούλος 1982
Νικόλαος Γουργουλής 1982
'Ανδρέας 'Αρβανίτης 1982
Ευθύμιος Παρνασσίδης 1981
'Ανδριανή Κεράλα 1982
Ευτυχία Τσώνη 1982

'Ελένη Μαλαματιανού - Εύαγγελίδου 1981 - 1982
Νικόλαος Μπασιός 1980, 1981, 82
'Ιωάννης Μπαλάσκας 1980 και έ-
ναντι του 1981 δρχ. 200

'Εμμανουήλ Συλλιγαρόδης 1982
'Ιφιγένεια 'Αναστασοπούλου 1982
Εύαγγελος Παπααναγιώτου 1982
'Ανδρέας Γιαννέτος 1982

Σπύρος Μαυρομάτης 1982
Γιάννης Περίπας 1982
Πέτρος Σαββίδης 1982
Νίκος Σταυροπούλος 1982
Βίκτωρ Μπινιζίδης 1982

Γεώργιος Μάρκου 1982
Εύσταθία Δροσοπούλου 1980
Μιχαήλ Σαλούρος 1982
Νικόλαος Τουρναντζής 1980-1981
- 1982

'Αννα Κυριακάκου 1982
Νικόλαος Γκούλτας 1982
'Ιωάννης Δίγκας 1981-1982
Μιρέκα Ρεμπουτζάκου 1982
Ευτυχία Μαγουλά 1980-1981

'Αθανάσιος Κούτρας 1979-1980-
1981-1982
Οίκογ. Νικόλαος Καρανασοπούλου 1982
'Ανδριανή Φούσκα 1982
Εύσταθία Βούρτση 1982

'Ηλίας Ταχτατζής 1980 - 1981 -
1982
Ευθύμιος Παρνασσίδης 1981
Μαρία Κοθωνού 1981

Νικόλαος Λογοθέτης 1981-1982
Παντελής Μηναιός 1982
Τοϊκό Στίγκα 1982
Παναγιώτης 'Ανάγνος 1982
Χαρίκλεια Μακρή 1982

Θεόδωρος Κουζής 1982
'Κατίνα Βλαστού 1982 και διαφ.
200 δρχ. του 1981
Χρυσάφω 'Ανδρίκου 1982

Δήμος Δάνδουρας 1978, 1979, 1980
Καίτη Ρηγοπούλου 1982
'Αριστοτέλης 'Υφαντής 1981
Βιολέττα 'Αρμύρα 1982

Νίτσα Φούσκα 1982
Γ. Τσιλίκης 1981, 1982
Παρασ. Πλατώνης 1982
'Ασημ. Πλατώνη 1982
Εύαγγ. Μαμαρέλης 1981, 1982

Θεόδ. Γιαννίτης 1982
'Ιωάν. Λαλύγγος 1982
Γεώργιος Μάρκου 1982
Εύσταθία Δροσοπούλου 1980
Μιχαήλ Σαλούρος 1982

Νικόλαος Λογοθέτης 1981-1982
Παντελής Μηναιός 1982
Τοϊκό Στίγκα 1982
Παναγιώτης 'Ανάγνος 1982
Χαρίκλεια Μακρή 1982

Θεόδωρος Κουζής 1982
'Κατίνα Βλαστού 1982 και διαφ.
200 δρχ. του 1981
Χρυσάφω 'Ανδρίκου 1982

Δήμος Δάνδουρας 1978, 1979, 1980
Καίτη Ρηγοπούλου 1982
'Αριστοτέλης 'Υφαντής 1981
Βιολέττα 'Αρμύρα 1982

Νίτσα Φούσκα 1982
Γ. Τσιλίκης 1981, 1982
Παρασ. Πλατώνης 1982
'Ασημ. Πλατώνη 1982
Εύαγγ. Μαμαρέλης 1981, 1982

Θεόδ. Γιαννίτης 1982
'Ιωάν. Λαλύγγος 1982
Γεώργιος Μάρκου 1982
Εύσταθία Δροσοπούλου 1980
Μιχαήλ Σαλούρος 1982

Νικόλαος Λογοθέτης 1981-1982
Παντελής Μηναιός 1982
Τοϊκό Στίγκα 1982
Παναγιώτης 'Ανάγνος 1982
Χαρίκλεια Μακρή 1982

Θεόδωρος Κουζής 1982
'Κατίνα Βλαστού 1982 και διαφ.
200 δρχ. του 1981
Χρυσάφω 'Ανδρίκου 1982

Δήμος Δάνδουρας 1978, 1979, 1980
Καίτη Ρηγοπούλου 1982
'Αριστοτέλης 'Υφαντής 1981
Βιολέττα 'Αρμύρα 1982

Νίτσα Φούσκα 1982
Γ. Τσιλίκης 1981, 1982
Παρασ. Πλατώνης 1982
'Ασημ. Πλατώνη 1982
Εύαγγ. Μαμαρέλης 1981, 1982

Ν.κ. Τουρναντζής 1980, 1981, 1982

'Αννα Κυριακάκου 1982
Νικόλαος Γκούλτας 1982
'Ιωάννης Δίγκας 1981, 1982
Μιρέκα Ρεμπουτζάκου 1982
Ευτυχία Μαγουλά 1980, 1981
'Αθ. Κούτρας 1979, 1980, 1981,
1982

Οίκογ. Καρανασοπούλου 1982
'Ανδριανή Φούσκα 1982
Εύσταθία Βούρτση 1982
'Ηλίας Ταχτατζής 1980, 1981,
1982

Ευθύμιος Παρνασσίδης 1981
Μαρία Κοθωνού 1981
Νικόλ. Λογοθέτης 1981, 1982
Παντελής Μηναιός 1982
Τοϊκό Στίγκα 1982

Παναγιώτης 'Ανάγνος 1982
Χαρίκλεια Μακρή 1982
Θεόδωρος Κουζής 1982
Κατίνα Βλαστού 1982 και διαφορά
200 δρχ. το 1981

Χρυσάφω 'Ανδρίκου 1982
Δήμος Δάνδουρας 1978, 1979, 1980
Καίτη Ρηγοπούλου 1982
'Αριστοτέλης 'Υφαντής 1981
Βιολέττα 'Αρμύρα 1982

Νίτσα Φούσκα 1982
Γ. Τσιλίκης 1981, 1982
Παρασ. Πλατώνης 1982
'Ασημ. Πλατώνη 1982
Εύαγγ. Μαμαρέλης 1981, 1982

Θεόδ. Γιαννίτης 1982
'Ιωάν. Λαλύγγος 1982
Ευαγγελία Στρογγυλού 1982
Δημήτριος Σουλτάτος 1981
'Ασπασία Βαράλη 1982

Παρασκευή 'Αρβανίτου 1982
'Ηλίας Θεοχάρης 1982
Μαρία Σκουρλέτου 1982
'Ιωάννης Τρίγκαλας 1981, 1982
Ευθύμιος Παρνασσίδης 1981, 1982

Ραζαμνή Κοκκινογιώργη 1982
Χαρίκλεια Γ. Ζησίμου 1982
Εύαγγ. Μαμαρέλης 1981, 1982
Θεόδ. Γιαννίτης 1982
'Ιωάν. Λαλύγγος 1982

Ευαγγελία Στρογγυλού 1982
Δημήτριος Σουλτάτος 1981
'Ασπασία Βαράλη 1982
Παρασκευή 'Αρβανίτου 1982
'Ηλίας Θεοχάρης 1982

Μαρία Σκουρλέτου 1982
'Ιωάννης Τρίγκαλας 1981, 1982
Ευθύμιος Παρνασσίδης 1981, 1982
Ραζαμνή Κοκκινογιώργη 1982
Χαρίκλεια Γ. Ζησίμου 1982

Εύαγγ. Μαμαρέλης 1981, 1982
Θεόδ. Γιαννίτης 1982
'Ιωάν. Λαλύγγος 1982
Ευαγγελία Στρογγυλού 1982
Δημήτριος Σουλτάτος 1981

'Ασπασία Βαράλη 1982
Παρασκευή 'Αρβανίτου 1982
'Ηλίας Θεοχάρης 1982
Μαρία Σκουρλέτου 1982
'Ιωάννης Τρίγκαλας 1981, 1982

Ευθύμιος Παρνασσίδης 1981, 1982
Ραζαμνή Κοκκινογιώργη 1982
Χαρίκλεια Γ. Ζησίμου 1982
Εύαγγ. Μαμαρέλης 1981, 1982
Θεόδ. Γιαννίτης 1982

'Ιωάν. Λαλύγγος 1982
Ευαγγελία Στρογγυλού 1982
Δημήτριος Σουλτάτος 1981
'Ασπασία Βαράλη 1982
Παρασκευή 'Αρβανίτου 1982

'Ηλίας Θεοχάρης 1982
Μαρία Σκουρλέτου 1982
'Ιωάννης Τρίγκαλας 1981, 1982
Ευθύμιος Παρνασσίδης 1981, 1982
Ραζαμνή Κοκκινογιώργη 1982

Χαρίκλεια Γ. Ζησίμου 1982
Εύαγγ. Μαμαρέλης 1981, 1982
Θεόδ. Γιαννίτης 1982
'Ιωάν. Λαλύγγος 1982
Ευαγγελία Στρογγυλού 1982

Δημήτριος Σουλτάτος 1981
'Ασπασία Βαράλη 1982
Παρασκευή 'Αρβανίτου 1982
'Ηλίας Θεοχάρης 1982
Μαρία Σκουρλέτου 1982

'Ιωάννης Τρίγκαλας 1981, 1982
Ευθύμιος Παρνασσίδης 1981, 1982
Ραζαμνή Κοκκινογιώργη 1982
Χαρίκλεια Γ. Ζησίμου 1982
Εύαγγ. Μαμαρέλης 1981, 1982

Θεόδ. Γιαννίτης 1982
'Ιωάν. Λαλύγγος 1982
Ευαγγελία Στρογγυλού 1982
Δημήτριος Σουλτάτος 1981
'Ασπασία Βαράλη 1982

Παρασκευή 'Αρβανίτου 1982
'Ηλίας Θεοχάρης 1982
Μαρία Σκουρλέτου 1982
'Ιωάννης Τρίγκαλας 1981, 1982
Ευθύμιος Παρνασσίδης 1981, 1982

Ραζαμνή Κοκκινογιώργη 1982
Χαρίκλεια Γ. Ζησίμου 1982
Εύαγγ. Μαμαρέλης 1981, 1982
Θεόδ. Γιαννίτης 1982
'Ιωάν. Λαλύγγος 1982

Ευαγγελία Στρογγυλού 1982
Δημήτριος Σουλτάτος 1981
'Ασπασία Βαράλη 1982
Παρασκευή 'Αρβανίτου 1982
'Ηλίας Θεοχάρης 1982

Μαρία Σκουρλέτου 1982
'Ιωάννης Τρίγκαλας 1981, 1982
Ευθύμιος Παρνασσίδης 1981, 1982
Ραζαμνή Κοκκινογιώργη 1982
Χαρίκλεια Γ. Ζησίμου 1982

Εύαγγ. Μαμαρέλης 1981, 1982
Θεόδ. Γιαννίτης 1982
'Ιωάν. Λαλύγγος 1982
Ευαγγελία Στρογγυλού 1982
Δημήτριος Σουλτάτος 1981

'Ασπασία Βαράλη 1982
Παρασκευή 'Αρβανίτου 1982
'Ηλίας Θεοχάρης 1982
Μαρία Σκουρλέτου 1982
'Ιωάννης Τρίγκαλας 1981, 1982

ΔΩΡΕΕΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

'Ο κ. Τάσος και η κ. Σωσώ Ζησίμου, εις μνήμην αγαπητού αδελφού των Θάνου 'Αγγελή, για την έκδοση του βιβλίου Ε. Γουργουρή δρχ. 5.000

'Ο κ. Τάσος και η κ. Σωσώ Ζησίμου, εις μνήμην του αγαπητού αδελφού των Θάνου 'Αγγελή, για τους σκοπούς του Συνδέσμου δρχ. 5.000.

'Ο κ. Τάσος και η κ. Σωσώ Ζησίμου, εις μνήμην αγαπητού αδελφού των Θάνου 'Αγγελή για το Παρθεναγωγείο δρχ. 3.000.

'Ο κ. 'Ιωάννης Τρίγκαλας, για το Παρθεναγωγείο δρχ. 1.000.

'Η κ. Χαρίκλεια Γ. Ζησίμου, εις μνήμην των γονέων της για τους σκοπούς του Συνδέσμου δρχ. 2.000.

'Η κ. Μίνα Χατζή, για το Παρθεναγωγείο δρχ. 1.000

'Ο κ. Σπύρος Ζήσιμος, εις μνήμην Ευθυμίου Ζησίμου υπέρ των σκοπών του Συνδέσμου δρχ. 500.

'Ο κ. και η κ. Κων. Γεωργιάδης, εις μνήμην της θείας των Αικατερίνης Μητροπούλου, για το Παρθεναγωγείο δρχ. 2.000.

'Η κ. Μαρία Πορτολά, εις μνήμην Μαρτίνου Παυλίδου, υπέρ των σκοπών του Συνδέσμου δρχ. 500.

'Ο κ. 'Ιάκωβος και η κ. Βασιλική Γιακουμάκη, εις μνήμην της σεβαστής των μητέρας Εδωαγγελίας 'Ιωάν. Γιακουμάκη, υπέρ των σκοπών του Συνδέσμου δρχ. 3.000.

'Η οικογένεια της κ. Τασούλας 'Αθαν. Μυλωνά εις μνήμην της σεβαστής μητέρας Εδωαγγελίας 'Ιωάν. Γιακουμάκη, υπέρ των σκοπών του Συνδέσμου δρχ. 3.000.

'Η κ. Βιολέττα Μιχοπούλου, εις μνήμην του πατρός της Κων/νου 'Αρβανίτη, για το Παρθεναγωγείο δρχ. 1.000.

'Ο κ. Παντελής και η κ. Εδωαθία Χονδρομυλάκη, εις μνήμην του αδελφού των Νίκου Μπασιού, για το Παρθεναγωγείο δρχ. 1.000.

'Ο κ. και η κ. Γεωργίου Μαμαρέλη, εις μνήμην του αδελφού των Νικολάου Μπασιού, για το Παρθεναγωγείο δρχ. 1.000.

'Ο κ. Νίκος Λουκά Καμμένος, εις μνήμην 'Αγγελούδας Κάκαβα, για την έκδοση του βιβλίου Ευθυμίου Ν. Γουργουρή δρχ. 2.000.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ

Την Κυριακή 28 Μαΐου 1982 και ώρα 10 π.μ. στον 'Ιερό Ναό του 'Αγίου Κωνσταντίνου Πειραιώς, τελούμε 400ήμερον μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως της ψυχής της πολυαγαπημένης μας και για πάντα αθέαχτης μητρός, αδελφής, γιαγιάς και θείας ΕΔΩΘΕΡΙΑΣ ΠΑΝΑΓ. ΜΑΛΛΙΟΥ

Τα παιδιά της: 'Αναστασίας και Πόπη Μάλλιου, 'Ιωάννης και 'Εντα Μάλλιου, Γεώργιος και Αικατερίνη

Σφραγική. Τα αδελφία της: Ζαμπέτα Παρδικάρη, Θεόδωρος και 'Αναστασία Μπαλτά, Σπύρος και 'Αρχοντοπούλα 'Αλιφραγκή, Γεωργία Μαρκάκη, Θωμάς και Αικατερίνη 'Αλιφραγκή, Εθέρια Σκαδά, 'Αννέτα Μπήτου. Τα εγγόνια: Παναγιώτης, Κωνσταντίνος, Καλλιόπη, 'Ελευθερία. Τα ανήψια.

'Ιδιαίτερες προσκλήσεις δεν θα σταλούν.

ΤΟ ΓΑΛΑΞΕΙΔΙ ΚΑΙ ΤΑ ΔΕΞΑΜΕΝΟΠΛΟΙΑ

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ από σελ. 1)

Θεϊκά έλματα σαν τελικά προϊόντα.

Αυτά σε συνδυασμό με την περικτικότητα των πετρελαίων σε ι-
χνοστοιχεία καθιστούν την κολύμ-
ηση όχι απλώς δυσάρεστη αλλά
ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΗ. Κι' αυτό γιατί η
περικτικότητα του νερού στα πα-
ραπάνω στοιχεία είναι δυνατόν να
προκαλέσει ακόμη και καρκινοπά-
θειες, ιδιαίτερα στο δέρμα και
στα γεννητικά όργανα, εκτός από
τις συνήθεις δερματοπάθειες.

Κακείς φυσικά δεν είναι σίγου-
ρος για ότι γίνεται ή θα γίνει με-
ρική ή ολική έκλυση των δεξα-
μενών μέσα στον όρμο Γαλαξει-
δίου.

ΑΛΛΑ ΚΑΝΕΙΣ ΔΕΝ ΜΑΣ
ΒΕΒΑΙΩΝΕΙ! ΓΙΑ ΤΟ ΑΝΤΙΘΕ-
ΤΟ. Και αυτό μάς ανησυχεί.

Σύμφωνα με δηλώσεις του κ.
'Υπουργού όρίζεται μια έπιτρο-
πή αποτελούμενη από τον Πρόε-
δρο της Κινητότητας και την Λιμε-
νική αρχή, υπεύθυνη για τον έ-
λεγχο της πιθανής πρόκλησης ρύ-
πανσης σε κάθε άγκυροβόλο.

Μάθαμε ακόμα ότι ο Πρόεδρος
της Κινητότητας Γαλαξειδίου ανέφε-
ρε σε συνάντησή του με τους εκ-
προσώπους του Συνδέσμου Γαλα-
ξειδίων ότι έλέγχει την ρύπανση
στον όρμο Γαλαξειδίου, σε
συνεργασία με το Λιμεναρχείο.

Διατηρούμε όμως σοβαρές άμφι-
βολίες για το κατά πόσον, τό-
σο η κοινοτική όσο και η λιμενι-
κή αρχή, διαθέτουν τις απαραίτη-
τες γνώσεις και τα κατάλληλα
μέσα για να πετύχουν κάτι τέ-
τοιο.

Για αυτό το λόγο θα θέλαμε
να μάς διευκρινήσει το 'Υπουρ-
γείο Ε.Ν. σε ποιες ακριβώς μεθό-
δους στηρίζεται ο έλεγχος της ρύ-
πανσης που διεξάγουν οι άρμόδιες
έπιτροπές που όρισε το 'Υπουρ-
γείο. Και ακόμη να μάς κατονο-
μάσει ακριβώς τους νομικά υπεύ-
θυνους για την διαφύλαξη του τό-
που μας από ρύπανση εξ αίτιας
των άγκυροβολημένων πλοίων, ό-
στε να αναλάβουν τις ευθύνες
τους επε περίπτωσης αποδείξεως
του éναντίου. Θα γνωρίζει ο κ. 'Υ-
πουργός την θέσδοον που χρησι-
μοποιείται σε ξένα αναπτυγμένα
κράτη για την άποφυγή ρύπανσης
της θάλασσας, σε άνάλογες περι-
πτώσεις. 'Η μέθοδος αυτή είναι

άρκετα απλή και έγκειται στο έ-
ξής:

Τοποθετείται γύρω από τα
πλοία ένα ειδικό δίχτυ με φελούς.
Κάθε πρωί γίνεται έλεγχος των φε-
λών και του δικτυού, όποτε ό-
ποιαδήποτε προκληθείσα από τα
πλοία ρύπανση γίνεται φανερή.
Κάτι τέτοιο είναι άδύνατο για την
χώρα μας;

Και έτσι όμως, όπως είναι τό-
ρα η κατάσταση, κάτι μπορεί να
υμνη, αν υπάρχει ένας καθημερινός
έλεγχος των «σεντινών» του πλοίου
και της στάθμης της δεξαμενής
στην όποια πρέπει να τις αδειά-
ζουν.

Συμβαίνει κάτι τέτοιο άραγε;
Και αν ναι, ποιος δεξάγει τον
παραπάνω έλεγχο, ώστε να κατα-
στή υπεύθυνος σε περίπτωση που
δεν éνεργει σωστά; Αύτη την τε-
λευταία περίπτωση, έμεις μπορού-
με να την ελέγξουμε πολύ καλά.

Ευθύνη δικιά μας είναι να συμ-
βάλουμε éνεργα στην διατήρηση
του ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΛΟ-
ΛΟΥΣ και του ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ
ύψους που χαρακτηρίζουν — ΚΑΙ
ΕΠΙΣΗΜΑ — τον τόπο μας.

'Η έπιτροπείσα παλιότερα δη-
μιουργή: άγκυροβόλίου στο Γαλα-
ξείδι, η έπίσης άποτυχήσα κατά
το παρελθόν άπόπειρα για ίδρυ-
ση τσιμεντοβιομηχανίας στην πε-
ριοχή μας, το σημερινό ζήτημα
των άγκυροβολημένων δεξαμενο-
πλοίων και τα πιθανολογούμενα
σχέδια, για δημιουργία μεγάλης
διομηχανικής μονάδας στα μέρη
μας, μάς καθιστά ιδιαίτερα ανή-
συχους. 'Ενα μεγάλο μέρος της
ευθύνης για να μην γίνει το Γα-
λαξείδι μια νέα 'Ελευσίνα, είναι
και δικό μας.

Οι Νέοι Γαλαξειδιώτες 'Επιστή-
μονες:

'Αργυροπούλου 'Ελίνα
Φαρμακοποιός
Βομβογιάννη Κούλα
Βιολόγος
Ζαχαρόπουλος Δημήτρης
Φαρμακοποιός
Ζαχαρόπουλος Γιάννης
Φοιτητής Βιολογίας
Καμμένος Ζιζή
Βιολόγος

Καραχρήστους Παναγιώτης
Φοιτητής Γεωπονικής
Παναγιάρης Γιώργος
Τελεόφοτος Βιολογίας

ΔΩΡΕΕΣ ΥΠΕΡ ΤΗΣ
ΦΙΛΟΔΑΣΙΚΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ ΓΑΛΑΞΕΙΔΙΟΥ

Γεώργιος Μητράκος, εις μνήμην
των γονέων του δρχ. 1.000.

Λευτέρης και Ευτυχία Κουσάτα,
διά τας ανάγκας του δάσους δρχ.
1.000.

'Ηλίας Σκορβής, εις μνήμην της
σύζυγου του 'Ελένης δρχ. 2.000.

Λιάκος Ζήσιμος και Φούλα Πίγκου

εις μ

ΤΑ “ΠΑΠΟΡΙΑ,”

Δέν είχε πολύ άδικο ένας θου-
λευτής του νομού μας, που σε
κάποια συζήτηση με τον άξεστο
γιατρό, το Γουργουρή, χαρακτήρι-
ζε το Γαλαξείδι νησί και τους Γα-
λαξειδιώτες νησιώτες.

Και ξέρετε γιατί; Γιατί, λέει,
το χωριό μας ήταν απομονωμένο
απ’ τη στεριά, ξεκομμένο θάλα-
σαν, στην ακοιτάχλη ρουμ-
λιώτικη ακτή και επικοινωνούσε
με τον άλλο κόσμο μόνο απ’ τη
Θάλασσα. Και το αυτό ήταν πέρα-
για πέρα αληθινό. Και στην “Ιτιά
ακόμα για να πάς, έπαιρνες το
«πέρας», όπως λέγανε τότε τη
βάρκα, που τότε με τα κουπιά και
πότε με το παλιό έκανε κάθε μέρα
τη περατζάδα. Αργότερα ήρθε ο
Σκούμπελος με τη «Μπενζίνα» που
θεωρήθηκε τότε μεγάλο άλμα προ-
όδου. Για άρεστο διάστημα υπήρ-
χε και ένα άμυρκο πλοίο, που
ο «Λεάντρος» ποίκαλε τη γραμμή
“Ιτιά — Γαλαξείδι. Πόσα δεν
χρωστάει ο τόπος μας στο Σκού-
μπελος και τον Κάβουρα, που πρώ-
τοι θάλασε μηχανές στις βάρκες
τους και για δεκαετίες, πάντα με
προθυμία κι αφοικέρεια εξυπη-
ρέτησαν τον κοσμάκη. Δεν έλειψε
και το σχετικό στιχάκι:

...Τώρα πάλι — πάλι ο Σκούμπελος
με κείνη τη μπενζίνα
μαίετρο έχει η βοριά
έμεινε θά πάμε φίνα.
Με τα μεγάλα κέντρα — Πει-
ραιά και Πάτρα — και με τ’ άλ-
λα λιμάνια του Κερυνιακού ή
συγκοινωνία γινόταν το θαπάο-
ρια. Κάθε μέρα περνούσε απ’ το
Γαλαξείδι θαπύρι για την Πάτρα
και για τον Πειραιά.

Ξεκινούσε, ως πούμε, η «Αμ-
βρακία» απ’ τον Πειραιά το σού-
ρουπο και προτού ακόμα φέξει
φουρνάρει στην “Ιτιά και ύστερα
με το σπάσιμο της μέρας έφτανε
στο Γαλαξείδι κι άραζε λίγο άνοι-
χτά απ’ τον «Κάβο».

Στό μεταξύ στο «μώλο» είχε
σημάνει συναγερμός. “Άλλοι έτοι-
μάζανε τις βάρκες κι άλλοι τρέχα-
νε να ευπύσουν τους πράκτορες
των θαπαριών ή κανένα επιβάτη
που θα πήγαινε στην Πάτρα ή στο
Αίγιο.

Στο καφενείο του Νείρου, που
άνοιγε πριν φτάσει ακόμα το
θαπάρι στην “Ιτιά, μπαίνοντα-
ναν διαστικοί οι θαρκαρήδες για
κάνα ζεστό ή ακόμα και οι επι-
βάτες κι οι άχθοφοροι. Κι ήταν
πολλοί οι χαμάληδες με τα χει-
ράματά τους, όπως ο Ζεγκίνης, ο
Μπολσεβίκος, ο Ζανιάς κι άλλοι
φουκαράδες.

Πρώτος έφτανε ο Μπάρμπα Μή-
τρος ο Μπουρινάς. “Ενας γερον-
τάκος θεότυφος που μάγευε τα
«γράμματα» που έρχονταν απ’ τον
Πειραιά και τα μοίραζε στα σπι-
τια.

Περήφανος ο Μπάρμπα Μήτρος
δεν τώδεζε κάτω. Με τη δουλειά
του αυτή και με μια μικρή ναυτι-
κή σύνταξη συντηρούσε και φρόν-
τιζε τις δυο πεντάφρονες ανηψίες
του, πουταν ο μοναδικός τους
προστάτης...

Οι βάρκες ξεκινάγαν απ’ το
μώλο μόλις το θαπάρι ξεμύτιζε
απ’ την Τρίπορη. “Ο Μεζές, ο «Αρ-
χοντας» του Μώλου, πούχε τρεις
μεγάλες βάρκες δικές του, θλοσυ-
ρός, κάτω απ’ τα κοντρά του φρύ-
δι, έβρινε τις τελευταίες διαταγές
και βοηθούσε τους επιβάτες να
μυθούν στη βάρκα.

Και να μία — μία οι βάρκες
ξεμύταγαν από το μώλο τραδών-
τας για το καράβι. Θυμάμαι τους
θαρκαρήδες τούτους. Καθένας τους
είχε και ξεχωριστό τύπο. “Ο ψηλό-
λιγνος Άραμπακός με το φορδύ-
του ζωνάρι, ο γκρινιάρης ο Τουρ-
νατζής, ο λιγλόλογος και πάντα θυ-
μωμένος Μπαπουναγός, ο καλοκά-
γαθος, ο Γιάννης ο Μπαλλής. Και
πάνω απ’ όλους ό... πρώτα των
θαρκαρήδων, ο κυρίαρχος της πα-
ραλίας, ο Θύμιος ο Μεζές.

“Όλοι ψημμένοι από μικρά παι-
διά με τη θάλασσα, κομουντρί-
ζαν τις βάρκες τους με αζεπέρ-
στη μαεστρία. Δεν λογαριάζανε
στην καρό χειμώνα, κολοκάρι.
Μπορεί ο βοριάς να λυσσομανού-
σε κατεβαίνοντας απ’ το χιονισμέ-
νο Παρνασσό και να σώρωνε δλο
τον κόρφο με την παγωμένη του
άνασα, μπορεί ο μαίετρος να

ξεριζώνει δέντρα, τίποτα όμως
δεν έμπόδιζε τις βάρκες ν’ άνεβού-
νε στο καράβι με γρηγοράδα και
σιγουριά. Κολλούσαν με δεξιότε-
χνία στις σκάλες του θαπαριού
και μ’ όλο το παρακούνημα της
θάλασσας άνέβαιαν σούους τους
επιβάτες, πολλές φορές άρπάζον-
τάς τους άγκαλιά. Ποτέ δεν είχε
άκουστεί το παραμικρό άτύχημα ή
ζημιά...

Το μεγάλο πανηγύρι γινόταν
στο μώλο μόλις γύριζαν οι βάρ-
κες κι άρχιζε η αποδίδωση. Και
κάτι που μόνο στο Γαλαξείδι μπο-
ρούσε να συμβεί. Κανένας θαρκα-
ρης δεν ζητούσε ναύλο απ’ τους
επιβάτες. “Αν ήθελε ο επιβάτης
πλήρως. “Αν δεν ήθελε δεν τον
ένοχλούσε κανείς. Πού άλλοι! Μό-
λις πατούσε στη βάρκα έτρεχαν να
του κόψουν «είσιτήριο» μή τυχόν
και τους ξεφύγει.

Γιάμιζε ο μώλος από βαλίτσες
σακκούς και πρό παντός κοφίνια.
Καλάθια δηλαδή με πεσκέσα,
πουστειλναν Γαλαξειδιώτες του
Πειραιά στους δικούς τους.

Κουλούρες ψωμιά, άρμαθίες κου-
λάουρα, ακόμα και κόττες ζωναν-
τες κρέμονταν απ’ τα χερούλια των
καλαθιών. Και οι χαμάληδες μα-
λώνανε ποιάς να τα πρωταρπάξει.

Προλάβαινε όμως ο Μεζές και τα
μοίραζε δίκαια σε όλους. “Υστερα
φώναζε παράμερα τον Μπάρμπα
Μήτρο το Μπουρινά και τώδινε έ-
να - ένα τα γράμματα, για να τα
μοίρασει στα σπίατα, διαδίδον...

“Ο Μπάρμπα Μήτρος τάδαζε
με τη σειρά και θυμόταν κάθε
γράμμα που έπρεπε να τα πεί
και δεν λάθευε ποτέ. Στα γράμ-
ματα όμως μέσα υπήρχαν πολλές
φορές και λεφτά, «έμβασματα» δη-
λαδή απ’ τους ναυτικούς που τώ-
στελναν στα σπίατα τους. Και το
περίεργο ποτέ δεν χάθηκε ούτε δε-
κάρα, αν και τα γράμματα με τα
λεφτά άλλαζαν τόσα χέρια μέχρι
να φτάσουν στον προορισμό τους.
Αυτοί ήταν πάντα οι Γαλαξειδιώ-
τες...

Το θαπάρι φεύγοντας απ’ το
Γαλαξείδι, έπιασε “Ερατεινή, Αί-
γιο, Ναύπακτο, Κρυονέρι, Πάτρα.
Κι απ’ την Πάτρα ξαναγύριζε στο
Γαλαξείδι κατά το θράδυ. Και τό-
τε άλλος συναγερμός, μόλις το
σφύριγμα του καρδίου από την
Πούντα είλδοποιούσε ότι ζύγωνε
στο λιμάνι.

Ξεπροβοδίσματα, άποχαριτι-
σμοί, φιλιά και καμιά φορά δά-
κρυα, γιατί οι επιβάτες που έφευ-
γαν ήταν τις πιο πολλές φορές
θαλασσινοί, που είχαν έρθει για
λίγο καιρό στους δικούς τους και
ξανάφευγαν για να όργώσουν τις
θάλασσες.

Σε λίγο τα φώτα του θαπα-
ριού έσβησαν σιγά - σιγά καθώς
πραδούσε για την “Ιτιά κι ύστερα
για τον Πειραιά, όπου θα έφτανε
την άλλη μέρα το πρωί...

Τα «παπόρια» όπως τα λέγαμε
τότε ήταν στενά δεμένα με τη ζωή
του τόπου μας. “Ηταν οι άρτηρίες
που έδιναν ζωή στο Γαλαξείδι.
Κι’ ακόμα ένα σωρό οικογένειες
ζούσαν απ’ αυτά, γιατί τα πλη-
ρώματα ήταν όλοι Γαλαξειδιώτες.

Την άξια τους τη νοιάζομε πε-
ρισσότερο όταν καμιά φορά έλκει-
νε ο «Ισμήρος», η ιδιότητα δηλαδή
της Κορίνθου. Τότε ζούσαμε σε
μια κατάσταση σχεδόν αποκλει-
σμού και μ’ άγωνία περιμέναμε
το άνοιγμα του «Ισμού».

Τα παπόρια που πιάνανε στο
Γαλαξείδι κατά την εποχή του Με-
σοπόλεμου ήταν πολλά. Ποιάς δεν
θυμάται τη «Νασικά» και την «Α-
θηνά» με καπεταναίους τους Πε-
τρατζέους, τον Θύμιο το Βισβί-
κη ή τον καπετάν Μήσο το Γε-
ωργαντά. Την «Αμβρακία» και
την «Αμφίτριτη», με τον καπετάν
Παναγιώτη το Μαρά ή Καταόστο
και τον καπετάν Γιάννη Άνδεό-
πουλο ή Καρβελά. Τη «Δωρίδα»
με τον Λουκά το Ζαχαριά, τη «Φω-
κίδα» και άλλα.

Τελειώνοντας κάνω μια σκέψη.
Δέν θάταν σαστό, εικόνες τούτων
των καραβιών, που τόσο είχαν δε-
θί με τη ζωή του τόπου μας για
όλόκληρες δεκαετίες, να κρεμα-
στούν στο Μουσείο μας κοντά στ’
άλλα καράβια;

Η.Ι.Α.

Τών ήμερών

ΘΡΙΑΜΒΕΥΤΗΣ ΠΟΥ ΔΑΚΡΥΖΕΙ

“Έχουν περάσει μερικές μέρες
από τη μέρα που ο “Ιησούς ανά-
στησε το Λάζαρο. Πλησίαζε ή μέ-
ρα της γιορτής των άζύμων που
λεγόταν και Πάσχα, και πολλός κό-
σμος είχε άνεβεί στα “Ιεροσόλυμα
για να γιορτάσει τη μεγάλη πα-
ραδοσιακή αυτή γιορτή.

“Ο Χριστός καθιμένος σ’ ένα
γαϊδουράκι και ακολουθούμενος α-
πό τους μοητές του, πιστός στις
παραδόσεις των “Ιουδαίων, άνέβαι-
νε στην “Αγία πόλη.

Είχε γίνει γνωστή ή άνάσταση
του Λαζάρου και το πλήθος, ο
όχλος, μόλις αντίληφθηκε τον έρ-
χόμενο του Διδασκάλου σύσσωμος
έτρεξε να τον ύποδεχτεί.

“Ο ένθουσιασμός του ήταν τόσο
μεγάλος που δεν ήξερε με ποιό
τρόπο να τον έκδηλώσει. “Άλλοι
έσπαζαν κλαδιά από τις βάγιες
που ήταν στους δρόμους και στις
πλατείες και τον ύποδεχονταν και
άλλοι έστρωναν τα ρούχα τους
στο δρόμο για να περάσει ο λυ-
τρωτής, ο Μεσσίας. Ασύδμητα
ήταν ακόμα και τα ξεσπάσματα
του ένθουσιασμού του λαού με
λόγια: «Ωσαννά εύλογημένος ο έρ-
χόμενος...».

Και ο Θεός Διδάσκαλος προ-
χωρεί. Κοιτάζει μια την “Αγία πό-
λη και μια τον ένθουσιασμένο ό-
χλο. Και δακρύζει.

Βλέπει, σάν Θεός που ήταν, αύ-
τον τον ίδιο τον όχλο, που με τό-
σο ένθουσιασμό και τόσο πάθος
τον ύποδέχεται τώρα να έχει από-
τομα μεταστραφεί. Βλέπει τον “Ε-
αυτό Του να προδίδεται από τον
μαθητή του, που λίγη ώρα πριν
του είχε πλύνει τα πόδια, χω-
ρίς να τον ξεχωρίσει, αυτόν, τον
προδοτή, από τους άλλους μαθη-
τές του, για να διδάξει την τα-
πείνωση και την φιλαλληλία, στον
κήπο των έλαιών, να συλλαμβά-
νεται από τους Ρωμαίους λεγε-
ωνάριους και τους δούλους του “Αρ-
χιερέα Καϊάφα. Τόν “χλο, αυτόν
τον ίδιο όχλο, άπατηλά καθοδηγη-
μένο από το “Ιουδαϊκό κατεστημέ-
νο, τους Γραμματείς και τους Φα-
ρισσαίους, όχι μόνον ά τον άπαρ-
νιέται αλλά και να τον παραδίνει
με τα φοβερά και τραγικά «έρον
έρον σταύρωναν Αύτόν» προτι-
μώντας την καταδίκη του εύεργέτη,
του Κυρίου και Θεού και την από-
λυση του ληστή και φονιά και
Βαραββά, όταν ο άνθρωπος Πόν-
τιος Πιλάτος, ο αντιπρόσωπος του
Ρωμαίου Αυτοκράτορα, τον πα-

ρουσίσαε μαστιγωμένο, άκανθοσσε
φανωμένο και ντυμένο, για έμπαι-
νό, με την κόκκινη χλαμύδα.

Βλέπει: το θερμό και ασύδμη-
το “Πέτρο να τον άπαρνιέται τρεις
φορές στην αυλή του “Αρχιερα.
Τόν “Εαυτό Του να άνεβαίνει φορ-
τωμένος το βαρύ Σταυρό στον ό-
ποιο στυρώθηκε και ύψώθηκε στο
Γολγοθά άνάμεσα σε δύο ληστές.
Νά πεθαίνει στον Σταυρό άτιμω-
τικά, να τον κατεβάζουν και να
τον θάπτουν εύσεδη χέρια και την
τρίτη μέρα να άνασταίνεται, αφού
Αυτός είναι ή “Ανάσταση και ή
Ζωή, ο Παντοδύναμος Θεός. Νά
φανερώνεται πρώτα στη Μαγδαλη-
νή, την άμαρτωλή γυναίκα που ο
ίδιος είχε συγχωρήσει για τις ά-
μαρτίες της και ή όποια έλειψε
τα πόδια Του με το πολύτιμο μύ-
ρο και τα σπόγγισε με τα μαλ-
λιά της εύγνωμώντας και κατό-
πιν στους ύπόλοιπους.

Και δακρύζει. Δακρύζει για το
κατάλημμα του ανθρώπου, τη με-
γάλη πτώση του.

Πώς ο Θεός μεταχειρίστηκε τον
άνθρωπο και πώς ο άνθρωπος το
Θεό!

“Ο Θεός δημιούργησε τον άνθρο-
πο και τον τοποθέτησε κυρίαρχο
στην Παράδεισο. “Ο άνθρωπος —
τραγική ειρωνία — πιάνει τον Θεό
τον γεμίζει πληγές τον στεφανώ-
νει με άγκαθιστό στεφάνι και τον
θανατώνει με θάνατο άτιμωτικό.

Τά βλέπει αυτά ο Κύριος του
παντός και από τα Θεϊκά Του μά-
τια άφίνει να κυλίσει ένα δάκρυ.
Δάκρυ συμπόνιας για την άμαρ-
τωλότητα μας.

“Ο αυτή τη μεγάλη βριαμδευτι-
κή ύποδοχή ο θριαμβευτής δα-
κρύζει. Και έπαληθεύουν τα προ-
μηνύματα των φωτισμένων, από
το “Αγιο Πνεύμα, προφητών του
“Ισραήλ. Πώς ο άναμάρτητος, ο
άκακος, ο άθάως, ο Πάναντος, θά
σταυρωθεί για να σωθεί το άμαρ-
τωλό ανθρώπινο γένος. Και γίνε-
ται.

Σ’ ένα μυστικό δείπνο, κατά
τρόπο μυστηριακό, παραδίνει τη
θεία Κοινωνία για τη σωτηρία των
ψυχών μας.

“Όταν τη Μεγάλη Πέμπτη πλη-
σιάζουμε να άσπαστούμε το Σταυ-
ρωμένο Θριαμβευτή, άς θυμηθούμε
τον εύγνώμονα ληστή και άς ψι-
θυρίσουμε εύλαδικά: «Μνήσθητι
και ήμών Σωτήρ έν τη Βασιλεία
Σου».

Δημήτρης Καραλιώτης
Μεγάλη Βδομάδα 1982

Η ΕΚΘΕΣΗ ΓΑΛΠΤΙΚΗΣ ΤΗΣ ΑΛΚΗΣ ΛΕΜΠΕΣΗ - ΒΡΑΧΙΩΤΗ

Στην αΐθουσα του Πολιτιστικού
Συλλόγου στο Γαλαξείδι άρχινάστη
κα την 19.4.82 “Εκθεση έργων γλυ-
πτικής της καλλιτέχνης “Αλκης
Λεμπέση - Βραχιώτη.

Η πρωτοβουλία της όργάνωσης
άνήκει στην καλή μας Γαλαξειδιώ-
τισσα εθελοντή κυρία Γκερριώ, με
σκοπό να φέρει κοντά στα παιδιά
του Γαλαξειδιού την Καλλιτέχνηδα
και το δικό της, για μια επίδειξη
του τρόπου εργασίας της, πιστευόν-
τας ότι με αυτό τον τρόπο θα μπο-
ρούσε να βοηθήσει τα παιδιά ναρθούν
σ’ επαφή μ’ ένα —ζήγωνσο γι’ α-
υτό— μέσο έκφρασης, τον πηλό και
ν’ ανακαλύψουν πιθανόν μέσα απ’ α-
υτή την επαφή τις δικές τους έκφρα-
στικές Ικανότητες.

“Η “Αλκη Λεμπέση - Βραχιώτη —
πολύπλευρο ταλέντο— είναι παράλ-
ληλα ζωγράφος, κεραμίστρια, γλύ-
πτρια, άν και ασυδιδάκνη, όπως μάς
είπε, άχν να επιδείξει πολλές πα-
ρουσίες στον έλλαδικό και ευρωπαϊκό
χώρο, σε όμαδικές και άτομικές έκ-
θέσεις, (Αθήνα, Θεσ)νίκη, Μόντε
Κάρλο, Παρίσι).

Τά 15 γλυπτά που είδαμε, δουλε-
μένα σε χαλκό, μάς έντυπωσίασαν
και μάς πρόσφεραν ιδιαίτερη αίσθη-
ση συγκίνηση με την έσωτερικότητά
τους και την άμεσότητα που μιλάνε

στον επισκέπτη.

“Η κεντρική ιδέα που έκφράζουν
τα γλυπτά της καλλιτέχνης είναι
ή άγάπη κι ή άνάγκη του πλησί-
αματος του ανθρώπου απ’ τον άν-
θρωπο σ’ ένα τριππορό σφιχταγκάλα-
σμα.

“Αγάπη για τη ζωή στο «Αγόρι»
με το αϊσιόδεο έλέμμα (Έργο 7).

“Αγάπη για τα δίκια του κόσμου
στο έργο 9 «Διαμαρτυρία».

“Αγάπη της μάνας για το ελαστό-
ρι της στο γεμάτο τριφωράδα «Σφι-
χταγκάλασμα» (Έργο 28).

“Αγάπη στο γεμάτο στοργή «Έρω-
τικό άγκάλιασμα» (Έργο 16).

“Αγάπη κι άναγνώριση της γλυ-
πτικής ταπεινότητας της γυναικείας
ψυχής στην «Κόρη με τον κώσο»
(Έργο 5).

“Όπως μάς είπε ή κ. Βραχιώτη,
δέχτηκε την πρόσκληση της κ. Γκορ-
ριώ για να βοηθήσει τα παιδιά του
Γαλαξειδιού, γιατί κανείς ποτέ δεν
έξερε αν κάποια σπύθα γίνει άφορ-
μή να ξεπηθήσει κάτι μέσα από κα-
ποιον.

Διατυπώνω λοιπόν, ένα θερμό
εύχαριστό, στην κυρία Λεμπέση -
Βραχιώτη για την προσφορά της
στο Γαλαξείδι μας και της εδωμέ-
στε δύναμη για νέες δημιουργίες.

Λούλα Γεωργαντά - Πηνιγιάδου

Τά βιβλία

“Αναστάσιος Ι. Σκιαδός

Ο ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΣΤΟ ΓΑΛΑΞΕΙΔΙ

Με τον παραπάνω τίτλο και τον
υπότιτλο: Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ
ΚΑΙ ΤΟΥ ΝΑΟΥ, ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙ-
Ο ΤΟΥ ΤΕΜΠΛΟΥ κυκλοφόρησε, το
20 μήνα, σε μια νέα έκδοση ή, γνω-
στή από παλαιότερα (Μάρτης 1977),
έργασία του συμπολίτη Μαθηματικού
κ. Τάσου Σκιαδά.

“Η έφημερίδα μας έχει άσχοληθεί
από την πρώτη έκδοσή της με την
έργασία αυτή, που την παρουσίασε
στο φύλλο της του “Απριλίου 1977.
Τούτη όμως ή έκδοσή της (τρίτη
κατά σειρά) δεν αποτελεί άπλή ά-
νατύπωση ή, έστω, μερική συμπλή-
ρωση αλλά ξαναπαίσιομο των θεμάτων
της, από την αρχή, με οδυσιαστικό
έμπλοκτισμό, σημαντική άνάπτυξη
και λεπτομερή τεκμηρίωση της, έ-
τσι ώστε να είναι τώρα άπόλυτα κα-
τακτητική, για τον άναγνώστη, ι-
δίως στο ξένο. Με ώραιότατο εβώ-
φυλλο σε διπλοτυπία που εικονίζει
το Ναό, και άριστη έκτύπωση, σε
χαρτί ποιότητας (0,17 X 0,24 μ.)
και πλούσιο και ενδιαφέρον φωτο-
γραφικό υλικό, ο συγγραφέας άνα-
τύσσει με άνεση και καλό τά πέν-
τε θέματα του βιβλίου του (το Γα-
λαξείδι, ο Ναός, ο “Άγιος Νικόλαος,
το Τέμπλο, τ’ ανθρώπινα), σε μια
προσπάθεια να τα διαπραγματευθεί,
όσο το ήταν δυνατό, έξαντλητικά,
προσθέτοντας ακόμα γεωγραφικό χάρ-
τη της περιοχής «Ίσιον πόνημα» και
τοπογραφικό διάγραμμα του Γαλαξει-
διού.

Σημαντικά άναπτυγμένο, σε
σχέση με την παλιά έκδοση του βι-
βλίου, είναι το τμήμα, όπου παρου-
σιάζεται «το Γαλαξείδι» και ή ιστο-
ρία του από την αρχαιότητα έως τη
σύγχρονη εποχή, την εποχή των ε-
πιστοφόρων. “Αναπτυγμένο, επίσης, ε-
ίναι το δ’ τμήμα, που άναφέρεται στο
Ναό γενικά και στον άνακαινιστή
του, το μεγάλο Γαλαξειδιώτη δημι-
ουργό, τον Κωνσταντή Παπαπέτρο,
“Εκνετο όμως το στοιχείο που τρά-
βηξε περισσότερο την προσοχή και
την έπιμονή προσπάθειας του σ. φαί-
νεται πως είναι το δ’ θέμα του βι-

βλίου, που έχει σάν άντικείμενο έ-
ρευνας το διάσημο ευλόγλυπτο τέμ-
πλο του Ναού, με τα δύσκολα προ-
βλήματα, που παρουσιάζει ή θεολο-
γική έρμηνεία του πλήθους των πα-
ραστάσεων και συμβολισμών του. Και
είναι άξιόσημείο ότι ο συγγραφέ-
ας, παρότι αυτός θεωρείται ή θετι-
κή επιστήμη των άριθμών και όχι
τις θεωρητικές επιστήμες, πολύ πε-
ρισσότερο τη θεολογία, κατορθώνει
να δίνει σαφείς και πειστικές έξη-
γήσεις και έρμηνείες στον άφορμό τα
εικονιζόμενα του τέμπλου, πράγμα
που ύποδηλώνει την αγωνιώδη προ-
σπάθεια που κατέβαλε, για να φτά-
σει στη δυνατότητα αυτή, παρωθού-
μενος από τη βαθεία του θρησκευ-
τικήτητα που είναι διάχυτη στις 80
σελίδες του βιβλίου. Τό ε’
τμήμα του βιβλίου «τ’ Ανθρώπινα»
δίνει έναν πίνακα των έρεών που
λειτούργησαν στο ναό από τά 1800
ως σήμερα, καθώς και τα όνόματα
νεώτερων έρεωφωτών και κλείνει με
σύνομο έπίλογο.

Σε συμπέρασμα, μπορούμε να πού-
με ότι πρόκειται για μικρή μόν σε
έκταση, άξιοπρόσεκτη όμως στο πε-
ριεχόμενο μελέτη, θεμιτή άρρηκτη
μετά έντονα διώματα του σ. απ’
την παιδική του, άκόμα, ηλικία, κα-
θώς το σπύτι όπου μεγάλωσε, γειτο-
νεύει με τον περίβολο του Ναού, που
το «χαρίζει και σήμερα (...) πολύ-
τιμες ώρες γαλήνης και περιουλο-
γής» στο γειτονικό, πάλι, σπύτι της
τορινής διαμονής του, όπως εύλα-
δικά μάς εξομολογείται στον πρόλο-
γο του βιβλίου. Και «ο Ναός του “Α-
γίου Νικολάου στο Γαλαξείδι»...
μαρτυρεί ο τίτλος του βιβλίου, ά-
γιο της θάλασσας, κυρίως αυτός, ά-
ποτελεί τον πυρήνα και το κύριο θέ-
μα της έρευνας στο βιβλίο που εί-
ναι έργο άπόγονο θαλασσινών κι ά-
πό τις δυο του ρίζες.

Γ.Θ.

“Απορίες

ΠΑΣΧΑΛΙΝΑ ΓΑΛΑΞΕΙΔΙΩΤΙΚΑ

“Ανάγκη να σταθούμε και πάλι
στην έλλειψη κάθε παρουσίας των
τοπικών άρχων στο Γαλαξείδιο σε
μέρες γιορτών που ο τόπος κατα-
κλύζεται από επισκέπτες.

Τη μέρα του Πάσχα, “Ακροβατική
συμπροία έγκυστεστημένη στα πρώ-
τα πύκα της Πέρα - Πάντας σε τρο-
χόσπιτα, άποφαρίζει να ασυδιδάκνη-
ται δάχοντας τα μεγάφωνα της στη
διαπασών, με τραγούδια του βουνο-
και του κάμπου. Τό έγγχείρημα άρ-
χίζει απ’ τις πρωινές ώρες, και χω-
ρίς διακοπή συνεχίζεται και μέχρι
τις άπογευματινές και βραδυνές ώ-
ρες, που ο κόσμος θγαίνει στην “Α-
γορά και την Πέρα - Πάντα να κά-
νει τον περίπατό του και να άπο-
λαύσει την όμορφη του τοπίου και
πρό παντός την ήρεμία του τόπου.

Διαμαρτυρίες διατυπώνονται από
τους περιπατητές, που μάταια άναζη-
τούν έναν άρμόδιο, ένα χωροφύλακα
έστω, να συστήσει στους ένοχλόντες
να σταματήσουν, ή τουλάχιστο να λι-
γοστεύουν την ένταση των μεγαφώ-
νων τους.

“Όπως ήταν φυσικό, ή πρωτοβου-
λία περνάει στα χέρια των περιπατη-
τών, των πιο τολημρών ή των πιο
εδαφιστών, που ενώ παρακαλούν με
εθγένεια τους κυριους της “Ακροβα-
τικής συμπροίας να λιγοστεύουν την
ένταση των μεγαφώνων, άντιμετωπι-
ζουν την άρνησή τους με το αϊτιολο-
γικό ότι σήμερα είναι Πάσχα και
όποιος θέλει ήσυχία να πάει στο νε-
κροταφείο!

Φυσικό έπακολούθημα: φωνές, άκ-
νευρισμός, άπειρές κλπ., μέχρις ό-
του γίνει άντιληπτό απ’ τους κυρί-
ους της “Ακροβατικής συμπροίας ότι

ή ύποκειμενική μας άντιληψη περί
ψυχαγωγίας δεν είναι δυνατόν να έ-
πιβληθεί σε δημόσιους χώρους, που
λειτούργουν τόσοι άνθρωποι.

Και το μόν περιστάτικό, πέρασε
και πάει κι αυτό μετά των άλλων
παρομοίων που συνένησαν κι άλλες
φορές.

“Εκνετο όμως που μένει σάν πι-
κρή γούση είναι ή συνειδηση ότι το
Γαλαξείδι έμψωνίζεται σάν ξεφραγ-
όμπέλι που ο καθένας μπορεί κατά
την κρίση του να επιβάλει το όποιο
δήπote θέαμα ή άκρόαμα του γού-
σου του, χωρίς τον στοιχειώδη ά-
παράτητο έλεγγο απ’ τα άρμόδια
τοπικά όργανα, ποιάς είναι αυτός
που έρχεται στον χώρο μας να
μάς ψυχαγωγήσει, τί είδους ψυχα-
γωγία προσφέρει και σε ποιά πλα-
σια όφροεοδται να λειτούργήσει;

Αυτά τα λίγα.

Α.Π.

«ΚΕΝΤΡΙ»

ΓΑΛΑΞΕΙΔΙ

Τό πολυτελές ρεστωράν,
άναψυκτήριο «ΚΕΝΤΡΙ»,
άναενωμένο περιμένει κι
έφρετος τους φίλους του να
τόν της περιποιηθεί μέχρι το
τέλος του “Οκτώβρη.

Κουζίνα έκλεκτή. Μου-
σική διακριτική. Πρόθυμη
έξυπνηρήση. Θέα άνεπα-
νάληψη. Τιμές λογικές.

“Η Διεύθυνση

